

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Полтавський державний аграрний університет
Освітня програма	28361 Менеджмент підприємства
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	073 Менеджмент

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Полтавський державний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28361
Назва ОП	Менеджмент підприємства
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Попадинець Ірина Романівна, Плис Олександра Олегівна, Іванова Марина Іллівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	18.03.2025 р. – 20.03.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/17917/8b604190-1cb5-4880-80b3-f37ac6bceb12.pdf
Програма візиту експертної групи	chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/18047/programamenedzhment.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОП Менеджмент підприємства демонструє високий рівень відповідності критеріям оцінювання. В цілому освітня діяльність за ОП відповідає вимогам Положення про акредитацію освітніх програм, з недовіками, що не є суттєвими та можуть бути усунені протягом короткого періоду часу. ОП збалансована, а її ОК відповідають вимогам спеціальності 073 Менеджмент. ОП спрямована на досягнення освітніх цілей і програмних результатів, включає розвиток soft skills та враховує цілі сталого розвитку. Навчальний процес базується на студентоцентрованому підході, академічній свободі та дозволяє сформувати індивідуальну освітню траєкторію через вибір ОК, тем кваліфікаційних робіт і керівників. Правила прийому прозорі та недискримінаційні. Регулярно ведеться робота щодо удосконалення змісту ОП та окремих ОК з врахуванням наукових досліджень НПП, а також участі НПП у міжнародних програмах та стажуваннях. У ЗВО використовуються сучасні методи викладання, НПП регулярно залучають здобувачів до дослідницької діяльності та міжнародних конференцій. Висококваліфіковані та вмотивовані НПП, прозора та дієва система відбору кадрів. Високоєфективна система матеріального і морального стимулювання, яка базується на рейтингуванні, що комплексно враховує результати діяльності НПП. У ЗВО популяризується політика та процедури дотримання академічної доброчесності та корпоративної етики. У ЗВО сформована чітка політика безпекового середовища, що включає наявність детальних інструкцій, укриттів та психологічної підтримки. У відкритому доступі наявна інформація на сайті ЗВО, яка стосується ОП різних років, навчального плану, силабусів та/чи робочих програм обов'язкових та вибіркового компонентів, програми наскрізної практики. Регулярна залученість стейкхолдерів до підвищення якості освітньої діяльності забезпечує високу якість освітнього процесу. Позитивними практиками за даною ОП є: 1) Наявність Інструкції щодо вибору навчальних дисциплін, де наведені покрокові вказівки для бакалаврів. 2) Наявність на сайті ЗВО сторінки Практична підготовка студентів, де систематизовано усі аспекти цього процесу. 3) Наявність у ЗВО посади омбудсмен учасників освітнього процесу, в обов'язки якого входить роз'яснювальна робота та підтримка усіх учасників ОП. 4) Використання практичного досвіду перезарахування результатів навчання отриманих в неформальній / інформальній освіті. 5) Високий якісний склад НПП, використання рейтингування, як ефективного інструменту мотивації. 6) Якісно організоване безпечне середовище (сповіщення про безпеку, чіткі вказівки як діяти). 7) Відповідність ОП загальним цілям розвитку, місії та баченню ПДАУ, з урахуванням досвіду вітчизняних та закордонних ЗВО та дотриманням цілей сталого розвитку. 8) ОП сприяє інтеграції здобувачів та НПП у світовий науковий простір завдяки участі в міжнародних програмах, співпраці із закордонними ЗВО. 9) Регулярне опитування НПП, здобувачів, роботодавців та публікація результатів на сайті ЗВО.

Недоліки

1) Підготовка і захист кваліфікаційної роботи студентів денної та заочної форми навчання переривається освітнім процесом та здійснюється у період, коли здобувачі не повністю оволоділи усіма результатами навчання за ОП, ОК обов'язкової та вибіркової частини. 2) У Методичних рекомендаціях до виконання кваліфікаційної роботи здобувачами ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 073 Менеджмент ОП Менеджмент підприємства використовується термін «бакалаврська дипломна робота». 3) У репозиторії ЗВО розміщено кваліфікаційні роботи у неповному обсязі, що включає Титул, Зміст, Основний текст (Вступ, Розділ 1–3, Висновки). 4) Відсутній план-графік оновлення програмного забезпечення ОП. 5) Розміщена на сайті ЗВО анкета випускника є неактивною, що унеможливує збір, аналіз та врахування пропозицій даної групи стейкхолдерів. 6) Нормативно-правові акти, що стосуються організації освітньої діяльності розміщені в різних вкладках сайту ЗВО, що ускладнює їх пошук та систематизацію.

Рекомендації

1) Гаранту та керівництву ЗВО переглянути графік навчального процесу для студентів денної та заочної форми навчання та передбачити підготовку і захист кваліфікаційної роботи виключно після оволодіння усіх результатів навчання за ОП, ОК обов'язкової та вибіркової частини для ОП 2025 року вступу. 2) Гаранту виправити Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи здобувачами ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 073 Менеджмент ОП Менеджмент підприємства та передбачити використання терміну «кваліфікаційна робота», що передбачено Стандартом вищої освіти протягом 2024–2025 н.р. 3) Керівництву ЗВО та відповідальному за розміщення робіт в репозитарії передбачити розміщення в репозитарії кваліфікаційних робіт, які включають Завдання, Календарний план, Список використаних джерел, Додатки, Відгук, Рецензію, починаючи з 2024–2025 н.р. 4) Гаранту та менеджменту ЗВО передбачити впровадження та дотримання плану-графіку оновлення програмного забезпечення ОП. 5) Гаранту та керівнику відділу моніторингу та забезпечення якості освіти розмістити на сайті ЗВО анкету випускника для збору, аналізу та врахування пропозицій даної групи стейкхолдерів. 6) Систематизувати нормативно-правові акти, що стосуються організації освітньої діяльності до завершення 2024–2025 н.р.

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Результати навчання за ОП Менеджмент підприємства відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Даним ЗВО були затверджені спеціальні компетентності СК16–22, програмні результати ПР18–23 для ОП, що підкреслюють її особливості. Разом з тим ОП має посилену наукову складову, що проявляється, по-перше, в особливостях ОП «... поєднання навчання з науковою і практичною діяльністю», «... стимулює аналітично-дослідницьку ... діяльність», «... передбачає апробацію результатів наукових досліджень». По-друге, у доданих університетом фахових компетентностях спеціальності, наявна СК22 Здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, презентувати їх результати. ЕГ вважає, що для першого освітнього рівня бакалавр дані особливості та компетентності є такими, що перевищують вимоги стандарту вищої освіти відповідного рівня та рекомендує гаранту та робочій групі переглянути дані розділи ОП. Програмні результати навчання (ПРН), загальні (ЗК) та спеціальні компетентності (СК) сформовані відповідно до вимог стандарту, що підтверджується матрицею їх відповідності методам навчання та оцінювання. Згідно зі змістом даної ОП здобувачі під час навчання та його закінченню отримують навички, розширюють компетентності, які відповідають сучасним потребам сфери менеджменту на вітчизняному ринку праці. Наповнення та обсяги освітніх компонентів допомагають здобувачам досягнути програмних результатів, які відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій. ОП побудована на набутті фундаментальних управлінських навичок та знань. Здійснено акцент на аграрну продовольчу сферу розвитку та роботи відповідно до спеціалізації університету. ОП орієнтована на використання сучасних інформаційних, комунікаційних та управлінських технологій у менеджменті

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт відсутній

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета даної ОП сформована чітко та відповідає місії університету - «підготовка висококваліфікованих та креативних фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі у сфері менеджменту підприємства, організацій різних розмірів та організаційно-правових форм, у т. ч. агропродовольчої сфери, управління його / їх підрозділами на засадах оволодіння системою загальних та фахових компетентностей, із широким доступом до працевлаштування і подальшого навчання» (<http://surl.li/qamtwj>), яка передбачає гармонійне поєднання аграрно-продовольчої, адміністративно-управлінської, соціально-гуманітарної сфер підготовки висококваліфікованих фахівців. Освітня програма спрямована на розвиток компетентностей, що враховують національно-патріотичні та індивідуальні освітні особливості, також на задоволення потреб зацікавлених осіб та створення безпечного і комфортного освітнього простору. ОП Менеджмент підприємства передбачає міждисциплінарний підхід, що дозволяє випускникам функціонувати в умовах динамічного ринку та невизначеності. Дана ОП сприяє реалізації ключовим напрямкам розвитку та довгострокових цілей університету: забезпечення відповідності освітньої діяльності українським та міжнародним стандартам вищої освіти; інтеграція наукових досліджень у навчальний процес, допомога у формуванні соціальної відповідальності у фахівців, що будуть орієнтовані на цілі сталого розвитку. Освітня програма сприяє досягненню стратегічних цілей університету, забезпечуючи підготовку висококваліфікованих спеціалістів у відповідності до місії та цілей ЗВО. Позитивним досвідом є дотримання цілей сталого розвитку під час здійснення освітньої діяльності. ЕГ вважає, що стратегією ЗВО бажано передбачити досягнення та реалізація третьої місії університету

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Даний ЗВО визначає коло стейкхолдерів через аналіз потреб освітнього середовища, вимог ринку праці та співпрацю з роботодавцями, випускниками, студентами, академічною спільнотою та іншими зацікавленими сторонами. Комунікація зі стейкхолдерами здійснюється особисто НПП кафедри, за допомогою анкетувань, під час роботи членів робочій групі даної ОП, рецензуванням. Від роботодавців також враховувались пропозиції щодо оновлення мети, формування особливостей та доповнення загальних компетентностей. На сайті розміщено інформацію щодо врахування таких пропозицій. (<https://surl.li/tqitod>). Пропозиції, які не було втілено, відхилялися через невідповідність загальним стандартам ОП або неможливість реалізації у поточному навчальному процесі. На зустрічі роботодавці підтвердили свою залученість до оновлення. НПП проводять спільні робочі зустрічі, громадські обговорення зі стейкхолдерами, комунікацію особисто, так заінтересовані особи отримують фідбек (<https://surl.li/eguloe>) (Запит ЕГ №11).

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

При створенні та вдосконаленні ОП робоча група проводила аналіз тенденцій науки, ринку праці та розвитку спеціальності, зокрема досвід наукової школи «Методологія та практика сучасного менеджменту» кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної (<https://is.gd/4DPbOl>), оглядових досліджень ринку праці, звітів Полтавського обласного центру зайнятості, прямих запитів від стейкхолдерів щодо даної ОП, дослідження аналогічних освітніх програм провідних ЗВО України аграрної сфери спеціалізації та закордонних університетів, з якими співпрацюють. Під час зустрічі з ЕГ гарант перерахувала ЗВО та ОП, які використовувалися при оновленні даної ОП, до них відносяться Полтавський університет економіки та торгівлі (<http://surl.li/rlbqci>), Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (<http://surl.li/rovdr>), Хмельницький національний університет (<http://surl.li/tqfmd>), Одеський національний економічний університет (<http://surl.li/ttlju>), Національний університет «Львівська політехніка» (<http://surl.li/gxqtf>), Дніпровський державний аграрно-економічний університет (<http://surl.li/kqvyn>), Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського (<https://surl.li/ihvrtv>). На основі виявлених тенденцій мета ОП та РН спрямовані на підготовку висококваліфікованих, адаптивних менеджерів із креативним мисленням, формування у здобувачів здатності вирішувати практичні проблеми бізнесу в умовах нестабільного економічного середовища, впровадження концепцій сталого розвитку в управління підприємствами, опанування сучасних soft-skills (комунікаційні навички, критичне мислення, командна робота, управління конфліктами тощо). З ВСО було враховано регіональний контекст, дані Полтавського обласного центру зайнятості, Полтавського університету економіки і торгівлі, Харківського національного економічного університету, Дніпровського державного аграрно-економічного університету, Львівської політехніки та інших. Досліджувались розробка мети та матриці відповідності компетентностей, зміст ОП та навчальних дисциплін, формування програмних результатів навчання. Був врахований досвід закордонних університетів для забезпечення балансу між економічними та управлінськими дисциплінами Global Business School, SRIED (EMBA), ISMA University. ОП Менеджмент підприємства перейняла практики щодо орієнтація на реальні запити ринку праці (врахування регіонального контексту), поєднання традиційного менеджменту з агропродовольчою специфікою, реалізація балансу між soft-skills та професійними компетенціями. використання найкращих практик українських і міжнародних програм. Такі підходи реалізації робить ОП конкурентоспроможною та затребуваною на ринку праці

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП загалом відповідає вимогам підкритеріїв 1.1, 1.3, 1.4 та 1.5. Професійний стандарт відсутній (підкритерій 1.2). ОП дає можливість досягти усі результати навчання, визначені Стандартом за спеціальністю 073 Менеджмент першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. В ОП чітко сформульована мета, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти. ОП враховує потреби заінтересованих сторін, тенденції розвитку науки, спеціальності 073 Менеджмент, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Загальну відповідність ОП можна визначити на рівні В. Позитивні практики за критерієм: ОП відповідає загальним цілям розвитку, місії та баченню ПДАУ, з урахуванням досвіду вітчизняних та закордонних ЗВО. Окрім того ОП орієнтована на цілі сталого розвитку, що передбачено місією даного ЗВО. ОП є актуальною для ринку праці, оскільки враховуються потреби роботодавців, запити стейкхолдерів

Недоліки

Суттєвих недоліків не виявлено

Рекомендації

Менеджменту ЗВО продовжувати освітній процес, дотримуючись цілей сталого розвитку та Стратегією ЗВО передбачити досягнення та реалізацію третьої місії університету, враховуючи автономію ПДАУ

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОП складає 240 кр. ЄКТС, щодо вимог ОП першого рівня у відповідності до Стандарту ВО (<https://is.gd/ZzGpTr>). Обсяг обов'язкових ОК становить 180 кр. ЄКТС (75%). Обсяг ВК – 60 кр. ЄКТС, що складає 25% від загального обсягу ОП і відповідає вимозі про обсяг не менше 25% ВК. До складу ОК входять дисципліни загальної підготовки (48 кр. ЄКТС), професійної підготовки (91,5 кр. ЄКТС), практики (31,5 кр. ЄКТС), атестація (9 кр. ЄКТС). Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Обсяг ОК, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом ВО складає 180 кр. ЄКТС (75% від загального обсягу ОП). ЕГ детально дослідила навчальний план, за яким визначено термін навчання 3 роки 10 місяців. При цьому на перший курс приходиться 58 кр. ЄКТС (22 – I семестр, 36 – II); на другий – 62 кр. ЄКТС (24,5 – третій семестр, 37,5 – четвертий); на третій – 60 кр. ЄКТС (25,5 – п'ятий семестр, 34,5 – шостий), на четвертий – 60 кр. ЄКТС (21 – сьомий семестр, 39 – восьмий), що підтверджує рівномірність навантаження за курсами та семестрами. Тривалість навчання у тижнях розподілена таким чином, що I, II, III, IV, V, VI та VIII семестри тривають по 15 тижні, а VII – 13 тижні. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/htcmrl>) кількість годин аудиторних занять становить від 33% до 66% загального обсягу навчального часу ОК (п. 7.2.5). ЕГ відмічає наявність у навчальному плані на графіку навчального процесу двох періодів підготовки та захисту кваліфікаційної роботи – 15, 16, 17 тижні сьомого семестра та 40, 41, 42 тиждень восьмого семестра. За Запитом ЕГ №2 було розглянуто Навчальний план для студентів заочної форми, графіком якого передбачено два періоди підготовки та захисту кваліфікаційної роботи – 27.09.2027–15.10.2027 та 22.05.2028–09.06.2028. ЕГ впевнилася, що у ЗВО існує практика, за якою на початку 7 сем.естру здобувачі усіх ОП та всіх спеціальностей визначаються з тематикою кваліфікаційної роботи, науковим керівником та починають опрацювання літератури та написання теоретичного розділу, окреслюють завдання та особливості тем роботи, і саме для оптимізації навантаження студентів, визначено саме такі періоди виконання кваліфікаційної роботи. Дана практика є прийнятною у ЗВО для всіх здобувачів, які вже захистили кваліфікаційні роботи та які будуть захищати у 2024-2025 н.р. За ОП кваліфікаційна робота «передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в сфері управління», що можливо, за думкою ЕГ, при оволодінні здобувачем усіх результатів навчання, передбачених ОП. ЕГ вважає, що підготовка і захист кваліфікаційної роботи повинні відбуватися виключно після оволодіння усіх ОК обов'язкової та вибіркової частини та рекомендує переглянути графік навчального процесу, враховуючи автономію ЗВО. Під час зустрічі з гарантом та здобувачами ЕГ впевнилася, що обсяг ОП та окремих ОК є достатнім для досягнення результатів навчання, передбачених стандартом

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Проаналізувавши зміст ОП, Силабуси та/або Робочі програми ОК (<https://is.gd/dsBPH9>), ЕГ дійшла висновку, що в цілому і в сукупності змістовне наповнення НП за ОК дає можливість досягти заявленої в ОП мети (підготовка висококваліфікованих та креативних фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі у сфері менеджменту підприємства, організацій різних розмірів та організаційно-правових форм, у т. ч. агропродовольчої сфери, управління його / їх підрозділами на засадах оволодіння системою загальних та фахових компетентностей, із широким доступом до працевлаштування і подальшого навчання) та РНО1–17, що передбачені Стандартом для спеціальності 073 Менеджмент. Програма розділена на обов'язкові та вибіркові компоненти. Обов'язкові компоненти включають дисципліни загальної підготовки (ОК1–ОК12) та професійної підготовки (ОК13–ОК33); вибіркові компоненти загальної підготовки (ВКмф–ВКф) та професійної підготовки (ВКоп). Передбачено практичну підготовку (ОК34 Навчальна практика «Вступ до фаху», ОК35 Навчальна практика «Інформаційні системи та технології», ОК36 Навчальна практика «Менеджмент і адміністрування», ОК37 Навчальна практика «Менеджмент (організаційно-управлінська)», ОК38 Комплексна практика з фаху, ОК39 Переддипломна практика). Компоненти розподілені за семестрами, що забезпечує поступове нарощування компетентностей. Включено ОК, які формують як загальні, так і спеціальні (фахові) компетентності. ЕГ виділила особливі ОК, які забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей: ОК7, ОК8, ОК10, ОК11, ОК14, ОК15. ОК12

спрямована на навчання здобувачів самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів. Після аналізу структурно-логічної схеми ОП ЕГ дійшла висновку, що відображені ОК, як обов'язкові, так і вибіркові у схемі дозволяють оцінити загальну збалансованість програми та розподіл навчального навантаження по семестрах. Розгляд матриць відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми та забезпечення результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньої програми констатував відповідність усіх ОК, наведених в ОП. На зустрічах із різними фокус-групами ЕГ впевнилася у готовності здобувачів самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП (<http://surl.li/iajoir>) відповідає предметній області спеціальності 073 Менеджмент, оскільки: 1) об'єкт вивчення програми (управління організаціями та їх підрозділами) відповідає об'єкту вивчення спеціальності 073 Менеджмент; 2) теоретичний зміст предметної області включає парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту; концепції системного, ситуативного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проєктного менеджменту тощо; функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті; 3) зміст ОП розкривається підготовкою фахівців, здатних ідентифікувати та розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту (ОК1, ОК3, ОК4, ОК8, ОК10, ОК13–ОК23, ОК25–ОК28, ОК30, ОК32), в процесі навчання, що передбачають проведення досліджень (ОК24, ОК29, ОК33–ОК40), здійснювати інновації в умовах невизначеності (ОК31). Для формування фахівців, здатних зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку менеджменту, здатних вести здоровий спосіб життя, логічно мислити та володіють мовними компетентностями (ОК2, ОК5–ОК 7, ОК 9, ОК 11, ОК 12. За Запитом ЕГ №12 було досліджено теми кваліфікаційних робіт здобувачів денної та заочної форми навчання, які затверджені 02.04.2024 (Наказ №352-ст, №351-ст). ЕГ відмічає, що тематика усіх досліджень відповідає спеціальності 073 Менеджмент. Серед яких ЕГ виокремила такі Організаційна поведінка в системі управління персоналом, Управління конкурентоспроможністю підприємства агропродовольчої сфери за сучасних умов, Управління системою матеріального стимулювання персоналу підприємства, Управління розвитком інноваційного потенціалу сучасного підприємства. За Запитом ЕГ№17 було досліджено кваліфікаційні роботи 2-х здобувачів денної та 2-х здобувачів заочної форми навчання за темами: «Забезпечення розвитку інноваційного потенціалу сучасного підприємства», «Адаптація персоналу як складова управління трудовими ресурсами», «Формування операційної стратегії управління підприємством», «Використання ефективних маркетингових стратегій в управлінні підприємством». ЕГ може констатувати, що теми, зміст, мета, об'єкт, предмет та методи дослідження, використані в кваліфікаційних роботах відповідають предметній області спеціальності 073 Менеджмент. В кожній роботі є посилання на публікації здобувача, які пройшли апробацію на конференціях, що підтверджує здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, презентувати їх результати (СК22), передбачені ОП

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Вибір ВК здобувачами за ОП відбувається у навчальному році, що передує навчальному року, в якому заплановане їх вивчення за Положенням про забезпечення права на вибір здобувачами ВО навчальних дисциплін (<http://surl.li/dsscnb>). Переходячи за посиланням у ВСО (<http://surl.li/ljuqjt>), ЕГ потрапила на сторінку «Освіта. Вибір навчальних дисциплін», на якій розташований перелік ВК, починаючи з 2019–2020 н.р. При перегляді ВК 2024–2025 н.р., ЕГ впевнилася у наявності переліку міжфакультетських, факультетських дисциплін та ВК ОПП. Однак у міжфакультетському переліку Силабуси для здобувачів, що навчаються за спеціальністю 073 Менеджмент відсутні. При перегляді Силабусів факультетських ВК Тімблдінг, Бізнес-протокол ЕГ впевнилася, що всі документи оформлені за єдиним зразком та передбачають наявність загальної інформації, місця, ролі, мети, програми, методів навчання, оцінювання результатів, політики вивчення, рекомендованих джерел інформації (ВК Тімблдінг включає публікацію НПП) та підтверджує їх спрямованість на формування soft skills. Перелік фахових ВК ОП, що обираються на I курсі, передбачає вибір по одній ВК у 3 та 4 семестрі; на II курсі вибір по одній ВК у 5 та у 6 семестрі; на III курсі вибір по дві ВК у 7 та у 8 семестрі. Позитивною практикою є розміщення Інструкції щодо вибору навчальних дисциплін (<https://is.gd/gtFEUU>), де наведені покрокові вказівки для бакалаврів. Під час зум-зустрічей із здобувачами ЕГ впевнилася, що Силабуси розміщені у них в особистих кабінетах, де вони з ВК можуть ознайомитися заздалегідь, в чому ЕГ впевнилася під час зум-зустрічей із здобувачами при демонстрації здобувачкою свого особистого кабінету. Навчальним планом передбачено вибір 4 ВК по 3 кредити (у 2 та 3 курсах) та 12 ВК по 4 кредити (у 2, 3 та 4 курсах). Загальна кількість кредитів ВК складає 25%, що цілком відповідає вимогам законодавства. Здобувачі мають право вибирати ВК, що пропонуються для інших ОП інших освітніх рівнів та інших ЗВО. В Положенні (<http://surl.li/dsscnb>) сказано, що чисельність здобувачів в академічній групі з вивчення вибіркових дисциплін повинна складати від 20 до 25 осіб (міжфакультетських ВК від 20 до 30 осіб). Обмеження не поширюються на ті випадки, коли ВК обрали всі здобувачі ОП (п. 2.4.4.). На зустрічі 1 проректор з науково-педагогічної роботи надав пояснення щодо наявності у Положенні (<http://surl.li/dsscnb>) посилання на галузь знань 21 Ветеринарна медицина (2.1.3, 2.2.1, 2.4.4) через особливості наскрізного навчання саме за цією спеціальністю. Також під час зустрічі з ЕГ він підтвердив інформацію щодо комплектації груп за ВК. За запитом ЕГ №1, з'ясувала, що перелік ВК в індивідуальному плані здобувачів заочної форми навчання 2023 р. та 2022 р. вступу був різним, а 2021 р. співпав (Маркетингова товарна політика, Менеджмент якості підприємства, Організаційна культура,

Ресурсний менеджмент). На зустрічі із студентами ЕГ впевнилися в тому, що процедура вибору дисциплін для них є зрозумілою та прозорою

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

У ЗВО практична підготовка здобувачів регулюється Положенням про проведення практики студентів (<https://is.gd/2HAZeo>). Зокрема, цим документом передбачено, що Базами практики є суб'єкти господарювання, з якими укладено договори про проведення практик. Під час зустрічі №9 завідувачка навчально-методичного кабінету підтвердила, що відділом практичної підготовки та сприяння подальшого працевлаштування формується реєстр баз практики, зведений в електронну системою. Позитивним досвідом є наявність на сайті ЗВО сторінки «Практична підготовка студентів» (<https://is.gd/DovAw5>), де систематизовано усі аспекти: Положення, Зміст практики, Організація проведення, Форми документів, Опитування та Бази практики. В ОП та навчальному плані в переліку обов'язкових ОК передбачено практичну підготовку шляхом проходження практик Вступ до фаху (4,5 кредитів), Інформаційні системи та технології (3 кредитів), які передбачені у 2 семестрі; Менеджмент (організаційно-управлінська (7,5 кредитів) у 4 семестрі; Менеджмент і адміністрування (4,5 кредити) у 6 семестрі; комплексна практика з фаху (6 кредитів) у 6 семестрі та переддипломна (6 кредитів) у 8 семестрі. Загальний обсяг практичної підготовки є суттєвою частиною ОП (13,12%). На Запит ЕГ №7 було отримано Наказ від 07.06.2024 №641-ст Про розподіл студентів для проходження виробничої практики. Наказ про проведення переддипломної практики формується за 1 місяць до її початку, згідно Положення про проведення практики (<https://is.gd/sYZyhK>). По завершенню виробничих практик відбувається відкритий захист звітів з практики перед комісією із 3 НПП кафедри. Після захисту складається Витяг з протоколу кафедри про результати проходження практики (Запит ЕГ №8). Під час зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили дотримання прописаної в Положення процедури захисту звітів. У ВСО відмічена апробація отриманих результатів на щорічних конференціях з публікацією тез (<http://surl.li/olfqjg>). Наскрізна програма практики (<https://is.gd/Izdh75>) систематизує всі види практик, завдання, вимоги до баз практик (п.3), організацію проведення практик (п.4), підведення підсумків і оцінювання результатів (р.5), академічна доброчесність (р.6). В даній методичні описана особливість використання антиплагіатної онлайн-системи Unichesk, однак на даний час даний сервіс в Україні не використовується, тому доцільно оновити методичні рекомендації та уникати точної назви інструмента, за яким перевіряються тексти на оригінальність. Приклади звітів практик надані на Запит ЕГ № 6. Аналіз свідчить, що їх зміст є релевантним програмі практики та дозволяє перевірити результати навчання. Окрім практик ОП передбачає виконання курсових робіт ОК33 HR-менеджмент (5 семестр), ОК29 Стратегічне управління (7 семестр), ОК24 Операційний менеджмент (6 семестр), які також перевіряються на наявність запозичень з інших документів та яка дають можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності (Запит ЕГ №9)

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОП приділяє значну увагу формуванню соціальних навичок у здобувачів, оскільки ЗК, СК та ПРН, що передбачені стандартом за спеціальністю 073 Менеджмент, включають соціальні навички, до ОП включено ОК, які формують та розвивають soft skills: здатність до абстрактного мислення, аналіз, синтез (ОК5, ОК10, ОК12); діяти соціально відповідально та громадські свідомо (ОК8, ОК14); діяти відповідно до принципів академічної доброчесності (<https://surl.li/yrkgzt>), здатність працювати в команді, налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань, створення та організація ефективної комунікації в процесі управління (ОК32, ОК20, ОК17); здатність генерувати нові ідеї (креативність) та трансформувати їх у практичні дії (ОК13, ОК19); здатність застосовувати навички формування та демонстрації лідерських якостей і поведінкових навичок (ОК32, ОК19); здатність використовувати принципи психології у професійній діяльності; навички самоменеджменту та управління стресостійкістю. Позитивною практикою є відображення на сайті кафедри усіх заходів, які сприяють розвитку soft skills (<http://surl.li/kpysvh>), підтримка благодійної та волонтерської діяльності (<http://surl.li/jldvaj>). Під час зустрічей ЕГ впевнилася, що в ЗВО функціонує Психологічна служба (<http://surl.li/guaxwl>), яка забезпечує розвиток м'яких навичок (soft skills) упродовж навчання у позааудиторний час за допомогою тренінгових програм (<http://surl.li/kpysvh>). Окремим напрямом є формування soft skills під час участі у наукових вітчизняних та міжнародних конференціях, що передбачено (<https://is.gd/cs6XOu>). Здобуттю соціальних навичок сприяють застосовувані методи навчання, які наведені в кожному силабусі ОК. Під час зустрічі із здобувачами, ЕГ з'ясувала, що студенти обізнані у навичках soft skills, які у більшості здобувачів формує участь в обговоренні лекційних та підготовки до практичних занять. Слід також відмітити, що спостереження за здобувачами під час зум-зустрічі підтвердило прояви ними відповідних навичок. В ході експертизи матеріально-технічної бази, ЕГ відмітила особливу увагу, яку ЗВО та здобувачі приділяють патріотичному вихованню (наявність дошки пам'яті загиблих), дотичності до волонтерської діяльності (плетіння сіток, вироблення свічок, збір грошей на ЗСУ), наявність Волонтерського центру (ауд. 505а). ЕГ констатує, що в ЗВО створені сприятливі умови для становлення активної громадянської позиції здобувачів та усвідомлення ними важливості національних цінностей у професійній діяльності

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та

програмним результатам навчання

Обсяг ОП – 240 кредитів (7200 год.), що відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» для першого рівня, затверджено наказом МОН України за №1165 від 29.10.2018 р. (<https://is.gd/ZzGpTr>). У ВСО сказано, що на навчальні дисципліни загальної, фахової підготовки передбачено 190,5 кредитів ЄКТС, з них 65 кредити ЄКТС – аудиторне навчання. Однак при аналізі навчального плану ЕГ впевнилася, що кількість кредитів на опанування дисциплін загальної та професійної підготовки, дорівнює 139,5 кредити, з них 1348 год., або 45 кредити – аудиторне навантаження. Обсяг ОП та окремих ОК визначається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/htcmrl>). Аудиторне навантаження за ОП становить: 1 курс 1 семестр – 17,7 години на тиждень; 2 семестр – 18; 2 курс 3 семестр – 17,8, 4 семестр – 18,7; 3 курс 5 семестр – 15,1, 6 семестр – 14,1; 4 курс 7 семестр – 13,8, 4 семестр – 16,1, що підтверджує рівномірність навантаження здобувачів протягом усього терміну навчання. Збалансованою є і кількість заліків та екзаменів по семестрам: 7 екзаменів і 9 заліків на 1 курсі; 6 екзаменів і 9 заліків на 2 курсі; 5 екзаменів і 7 заліків на 3 курсі та 4 екзаменів і 7 заліків на 4 курсі. Під час спілкування ЕГ зі здобувачами було встановлено, що студенти вважають фактичне навантаження прийнятним та обґрунтованим. ЕГ вважає, що фактичне навантаження здобувачів сприяє досягненню програмних результатів навчання

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

За ОП не здійснюється підготовка здобувачів за дуальною формою освіти. Проаналізувавши структуру та зміст ОП, можна зробити висновок, що вона має достатній рівень практикоорієнтованості: 19,5 кредити навчальної практики, 12 кредитів – виробничої практики. На сайті у відкритому доступі знаходяться результати практичної підготовки, науково-дослідної роботи здобувачів та їх публікації (<https://surl.li/zuagkq>). Окрім цього у ВСО відмічено, що практикоорієнтованість навчання забезпечується шляхом залучення зовнішніх стейкхолдерів до проведення гостьових лекцій та занять у різних форматах (<https://surl.li/lhwgkf>, <https://surl.li/emrtdw>). Практикоорієнтованими є такі ОК, як ОК3, ОК4, ОК15, ОК16, ОК20–ОК23, ОК25–ОК28, ОК30, ОК31. Під час зустрічей із здобувачами та НПП визначено, що прописані в ОП такі методи навчання як проблемні (ситуаційні вправи, кейси тощо), інтерактивні (робота в групах, метод ментальної карти, метод Уолта Діснея, дискусія, тренінгове навчання тощо), проєктні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні («Мікрофон», вирішення проблеми, аналіз ситуації, дерево рішень, мозковий штурм, робота в малих групах), навчання на основі досліджень, їм відомі та дійсно використовуються під час освітнього процесу

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Питання досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року розкриваються в ОК11 (набуття ЗК02) та забезпечення ЦСР 3. Досягнення мети ОП (підготовка висококваліфікованих та креативних фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі у сфері менеджменту підприємства, організацій різних розмірів та організаційно-правових форм, у т. ч. агропродовольчої сфери, управління його / їх підрозділами на засадах оволодіння системою загальних та фахових компетентностей, із широким доступом до працевлаштування і подальшого навчання) корелює із ЦСР 4. Дотримання у ЗВО принципу студентоцентризму, неприпустимість дискримінації сприяє досягненню ЦСР 5, 10, 16. ЦСР 6, 13, 15 досягаються ОК 15; ЦСР 7 – ОК23, ОК24; ЦСР 8 – ОК32, ОК33, ОК35, ОК37; ЦСР 9 – ОК24, ОК27, ОК29, ОК31, ОК33, ОК38–40; ЦСР 12 – ОК21, ОК30. Серед здобувачів популяризується цілі сталого розвитку (<https://surl.li/juqubr>, <https://surl.li/mumqez>). Під час огляду матеріально-технічної бази ЗВО, ЕГ отримала інформацію про наявність контейнерів сортування сміття, боксу для використаних батарейок, функціонування Ресурсного центру, використання котла для твердопаливних пелет. Ректор під час зустрічі з ЕГ підтвердив врахування цілей сталого розвитку у Стратегії розвитку ЗВО. НПП відмітили, що у своїх темах ОК дійсно розкривають питання, які присвячені досягненню цілей сталого розвитку. ЕГ вважає, що є актуальною є потреба реалізації ЗВО третьої місії та реалізувати суспільно орієнтоване навчання

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Критерій 2 оцінено як «В» – освітня програма має недоліки, що є несуттєвими, такі як переривання підготовки і захисту кваліфікаційної роботи у Навчальному плані на графіку навчального процесу для студентів денної та заочної форми навчання (підкритерій 2.1). ОПП повністю узгоджена із якісними характеристиками за підкритеріями 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9. При наявних позитивних аспектах ОПП, таких як її практична спрямованість, орієнтація на формування у здобувачів навичок soft skills, виявлені недоліки не знижують якість освітньої програми, та можуть бути усунені протягом одного року. Позитивні практики за критерієм 2: 1) Наявність Інструкції щодо вибору навчальних дисциплін (<https://is.gd/gtFEUU>), де наведені покрокові вказівки для бакалаврів. 2) Наявність на сайті

ЗВО сторінки Практична підготовка студентів (<https://is.gd/DovAw5>), де систематизовано усі аспекти: Положення, Зміст практики, Організація проведення, Форми документів, Опитування та Бази практики

Недоліки

1) Підготовка і захист кваліфікаційної роботи студентів денної та заочної форми навчання переривається освітнім процесом та здійснюється у період, коли здобувачі не повністю оволоділи усіма ОК обов'язкової та вибіркової частини

Рекомендації

1) Гаранту та керівництву ЗВО переглянути графік навчального процесу для студентів денної та заочної форми навчання та передбачити підготовку і захист кваліфікаційної роботи виключно після оволодіння усіх ОК обов'язкової та вибіркової частини для ОП 2025 року вступу

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх зацікавлених осіб. Інформація про траєкторію вступу на основі повної загальної середньої освіти та на основі диплома мл. спеціаліста, мл. бакалавра, фахового мл. бакалавра включає умови вступу, строки подання заяв та необхідні документи, а також перелік вагових коефіцієнтів оцінок конкурсних предметів НМТ (<https://surl.li/jjwitr>). У правилах прийому до ЗВО в 2024 р. міститься інформація щодо конкурсного відбору для вступу на ОП (<https://surl.li/bzxfbg>). Конкурсний відбір проводиться на основі конкурсного бала та розгляду мотиваційних листів при однаковій кількості балів у абітурієнтів. Для конкурсного відбору на навчання за даною ОП на основі ПЗСО та НРК5 зараховуються бал (бали): НМТ 2024 року з чотирьох конкурсних предметів (перший, другий, третій, четвертий предмети), додатково бал ЄФВВ на основі НРК5; НМТ 2023 року з трьох конкурсних предметів (перший, другий, третій предмети), додатково бал ЄФВВ на основі НРК5; або НМТ 2022 року з трьох конкурсних предметів (перший, другий, третій предмети), додатково бал ЄФВВ на основі НРК5; або ЗНО 2021 року з трьох конкурсних предметів (перший, другий, третій предмети); або ЗНО 2021 року з двох конкурсних предметів (перший, другий предмети), додатково бал ЄФВВ на основі НРК5; мaturalного іспиту з двох основних предметів (польська мова, математика) та двох додаткових предметів (історія, іноземна мова, або біологія, або фізика та астрономія, або хімія за вибором вступника) для громадян Республіки Польща. Для конкурсного відбору на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі НРК5 за даною ОП додатково зараховується бал ЄФВВ в разі реєстрації вступника для його проходження. Реєстрація вступника для участі в ЄФВВ здійснюється на добровільних засадах. Результати співбесіди з тих самих предметів зараховуються замість НМТ. Переведення тестових балів НМТ, ЄВІ, ЄФВВ, результатів мaturalного іспиту до шкали 100–200. Відгуки студентів під час зустрічі з ЕГ підтверджують, що правила прийому на навчання за ОП є прозорими і не містять дискримінаційних умов. Таким чином, процес вступу організований належним чином, забезпечуючи рівні можливості для всіх потенційних здобувачів. Доступність веб-контенту на офіційному сайті ЗВО (<https://is.gd/LPoMk7>) для осіб із вадами зору є недостатньою, оскільки відсутні необхідні інструменти та технологічні рішення, що забезпечують повноцінний доступ до інформації

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правилами прийому передбачено особливості освітньої програми. У 2020 р. встановлювалося 2 переліки предметів ЗНО: для бюджету (українська мова і література; математика; іноземна мова або географія) та контракту (українська мова і література; історія України; математика або географія) (<https://surl.li/owogap>); у 2021 р. – один перелік (українська мова і література, математика, предмет на вибір) (<https://surl.li/zumyrt>). У 2022, 2023 та 2024 рр. перелік предметів НМТ встановлений МОН: у 2022 – українська мова, математика, історія України (<https://surl.li/gdghcf>); у 2023 – українська мова, математика та предмет на вибір (<https://surl.li/uacpud>); у 2024 – українська мова, математика, історія України, предмет на вибір (<https://surl.li/twkuzi>). У 2020-2021 рр. вагові коефіцієнти для предметів становили 0,4, 0,3, 0,2, відповідно; з 2022 коефіцієнти встановлює МОН. Середній бал

атестату/свідоцтва про ПЗСО у 2020–2021 рр. множився на 0,1, у 2022–2024 при розрахунку КБ не враховувався. Мінімальний КБ для вступу на бюджет: у 2020–2022 – 125 балів, у 2023–2024 – 130. Остаточні КБ множився на регіональний, галузевий, сільський (до 2021 р.) та першочерговий (до 2021 р.) коефіцієнти. Для вступників на основі НРК5 до 2021 р. проводилися фахові випробування. У 2024 році при розрахунку КБ з'явилися результати БЄФВВ. З 2022 р. обов'язково є подача мотиваційного листа (<https://surl.li/prxgem>)

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Реалізація права на академічну мобільність здійснюється відповідно до чинного національного законодавства та міжнародних актів, що регламентують освітню діяльність, а також нормативних документів університету, включаючи Положення про організацію освітнього процесу у Полтавському державному аграрному університеті, р.10 (<https://surl.li/ayqlss>). Процедура визнання результатів навчання є прозорою, здобувачі інформуються про її можливості під час складання індивідуального навчального плану та упродовж опанування дисциплін ОП. У 2023–2024 рр. I семестрі, Даровська Ю., Корнієнко О., Дробязко А. та Вербовий Р. реалізували своє право на академічну мобільність в Полтавському університеті економіки і торгівлі, опанувавши дві ОК «Етика менеджменту» та «Організація роботи офісу» (угода про співпрацю від 31.08.2021); у II сем. Плюйко В. та Гуржій А., відповідно до договору про співробітництво між ПДАУ та ЦДУ ім. Володимира Винниченка (від 04.12.2023 № 97) вивчення ОК Логістика (5 кр. ЄКТС), а Бобровський М., Дяченко Ю., Тонконог М. в ПУЕТі опанували ОК Тренінг: Створи свій стартап та управляй ним (4 кр. ЄКТС). В I сем. 2024–2025 н. р. Гуржій А. опанував дві ОК Кроскультурний менеджмент та ОК Організація роботи офісу, Лисенко С.: «Розробка і прийняття управлінських рішень» та «Менеджмент підприємств малого та середнього бізнесу» (<https://surl.li/zyhtxo>). Комісією з визнання та перезарахування РН прийнято рішення про перезарахування відповідної ОК, після чого вони були занесено до індивідуального навч. плану здобувача вищої освіти та його залікової книжки директором ННІ ЕУПІТ. Під час зустрічі 2 студенти, які навчаються за даною ОП активно ділилися досвідом щодо здобутих програмних результатів навчання на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності)

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

На основі аналізу наданих матеріалів підтверджено, що ЗВО забезпечує визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти, відповідно до чіткої регламентованих процедур, що узгоджуються з чинним законодавством. Процедура визнання таких результатів регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти полтавського державного аграрного університету (<https://surl.li/zbloj>), яке є публічно доступним і містить покрокову інструкцію. Під час зустрічі №1 гарант ОП повідомила, що здобувачі освіти беруть участь у різних формах неформальної освіти, але результати не представляють для визнання та перезарахування ОК або їх частин. У ВСО вказано, що за ОК «Університетська освіта» прослідковується 63 випадки визнання та перезарахування результатів навчання здобутих у неформальній та інформальній освіті. Аналогічна ситуація спостерігається із ОК «Бренд-менеджмент» - 39 випадків. ЕГ вважає, що не доцільним визнання та перезарахування результатів навчання здобутих у неформальній та інформальній освіті 80 % студентам. Також, відсутні факти про відмови визначення результатів навчання здобутих у неформальній та інформальній освіті (Запит ЕГ №15)

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП загалом відповідає вимогам підкритеріїв 3.1, 3.2, 3.3 та 3.4. Правила прийому на навчання є чіткими, зрозумілими та без дискримінаційних аспектів. Інформація, необхідна для вступників, представлена у доступній формі на офіційному веб-сайті закладу освіти. Правила прийому враховують специфіку програми, що підтверджує їхню релевантність. З урахуванням зазначених наявних практик, ОП відповідає вимогам критерію 3, що свідчить про її достатню якість та відповідність потребам здобувачів. Позитивні практики за критерієм 1) Активне використання практичного досвіду перезарахування результатів навчання отриманих в неформальній / інформальній освіті

Недоліки

Суттєвих недоліків не виявлено

Рекомендації

Продовжувати роз'яснювальну роботу з абітурієнтами за допомогою відео- контенту та надання схем-графіків з точними датами вступу для кожного рівня освіти, враховуючи автономію ЗВО

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

В процесі навчання за ОП Менеджмент підприємства реалізуються різні методи та технології навчання, які спрямовані на підготовку висококваліфікованих фахівців відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<http://surl.li/huuttm>). ЕГ на зустрічах з'ясувала, що під час навчання студенти беруть участь в дискусіях, кейс-методах, моделюванні реальних ситуацій. Здобувачі на зустрічі з ЕГ надали лише позитивні відгуки щодо методів навчання, їхніх викладачів, студенти ділилися своїм досвідом із захопленням. НПП під час зустрічі акцентували увагу на проведенні тестування, зокрема на модульних тижнях, усних та письмових опитуваннях протягом навчального процесу. Усі навчальні матеріали для вивчення та виконання завдань студент може знайти на курсі дисципліни в Moodle (<https://is.gd/VNYatW>), в чому ЕГ переконалася під час зустрічей з фокус групами та отримавши гостьовий доступ до корпоративної платформи (Запит ЕГ №3). ЕГ впевнилася, що таким чином поєднується дистанційний та змішаний формат навчання в ПДАУ. Реалізація студентоцентричного підходу реалізується можливістю удосконалювати зміст дисциплін, долучаючись до анкетувань щодо подальшого врахування їхніх побажань та зворотного зв'язку від керівництва та викладачів. У процесі навчання поєднуються аудиторні заняття, самостійна робота та практична підготовка. Згідно з результатами опитувань студенти задоволені рівнем викладання, методиками та якістю освіти (<https://is.gd/dI9vGx>). Викладачі мають можливість самостійно обирати методику викладання, завдання для здобувачів з метою підвищення ефективності та зацікавленості в освітньому процесі

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

На офіційному вебсайті ПДАУ та у віртуальному навчальному середовищі (LMS Moodle, АСУ ПДАУ), де кожен студент має власний кабінет, представлена інформація щодо організації освітнього процесу: розклад (<https://is.gd/u51uKG>), загальну структуру освітньої програми, перелік дисциплін, їхні силабуси та/чи робочі програми, методичні рекомендації та вимоги до атестації та наскрізної програми практики – встановлюють вимоги до проходження практики та підсумкової атестації студентів, електронні ресурси та навчальні матеріали – лекційні матеріали, тести, презентації, інтерактивні завдання, основні принципи, правила та критерії оцінювання студентів. (<https://is.gd/N8iorP>). Доступ до освітніх, навчальних матеріалів надається здобувачам перед початком навчального року (розклад, список дисциплін, графік освітнього процесу). На першому занятті з ОК викладач розповідає студентам про дисципліну, знайомить з її змістом, структурою та критеріями оцінювання. Протягом навчання студенти можуть знайти на курсах в Moodle усі навчальні матеріали, де прописані критерії оцінювання (поточні та підсумкові бали). Студенти мають можливість ознайомлюватись з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ, який у є вільному доступі (<https://surl.li/acdrro>), та отримати зворотній зв'язок від викладачів за потреби. Студенти заздалегідь знають критерії оцінювання, ознайомлюються з ними в усній та письмовій формах, в чому ЕГ впевнилася під час зустрічей із відповідними фокус-групами

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

В освітньому процесі поєднання навчання і досліджень реалізується через використання інтерактивних методів викладання, заснованих на аналізі реальних кейсів, участі у наукових заходах. Лекційні заняття містять елементи проблемного навчання, а практичні заняття передбачають застосування здобутих теоретичних знань у реальних або змодельованих умовах. Також передбачено підготовку студентами тез, статей, наукових робіт, курсових та кваліфікаційних робіт, що дозволяє застосувати методологію досліджень на практиці. Результати наукових досліджень використовуються в ОК, а студенти залучені до виконання дослідницьких робіт у межах кафедральних наукових тем (<https://is.gd/MPN7XQ>). Участь у міжнародних та всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт, конференціях та науковому гуртку (<https://is.gd/SHrWZe>). Викладачі є співавторами колективних закордонних монографій, таких як: «Security management of the XXI century: national and geopolitical aspects», «Management of the 21st century: globalization challenges» (<https://is.gd/3uG8D1>). За період 2020-2025 років здобувачами опубліковано понад 360 тез доповідей та 32 фахові статті (<https://is.gd/Ceoyl4>). Студенти мають можливість брати участь у міжнародних стажуваннях та дослідницьких проєктах. Наукові проєкти здобувачів вищої освіти та викладачів отримують підтримку з боку державних та міжнародних грантових програм, партнерських університетів та підприємств. У рамках кафедральних наукових тем виконуються дослідження за напрямками (<https://is.gd/4DPbOl>): «Управління соціально-економічним розвитком агропродовольчої сфери України» (д.р. № 0118U005208), «Управління національною безпекою в умовах глобальних викликів: макро-, мікро-, регіональний та галузевий рівні» (д.р. № 0118U005209), «Стратегічний менеджмент безпечного розвитку інноваційно орієнтованої агропродовольчої сфери в умовах глобальної економіки» (д.р. № 0122U201560). Окрім цього, здобувачі мають змогу брати участь у різноманітних тренінгах, вебінарах (<https://is.gd/ojBMEx>) (<https://is.gd/n1OGB4>), отримувати додаткові знання, навички, досвід та визнавати їх у межах ОП. У силабусах та робочих програмах навчальних дисциплін передбачено додаткові бали за написання тез доповідей на всеукраїнські та міжнародні конференції. Викладачі розповіли про такий досвід роботи на зустрічі з ЕГ

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Система перегляду та оцінювання змісту ОК ОП здійснюється систематично викладачами, які викладають на даній ОП (<https://surl.li/nwjnqr>). Перед початком навчального року формується робоча група, яка працює над удосконаленням ОП із залученням викладачів усіх ОК відповідно до Порядку проведення внутрішньої експертизи та пост акредитаційного моніторингу освітніх програм у ПДАУ (<https://is.gd/GhZlKf>). Робочі програми навчальних дисциплін розробляються на термін дії навчального плану та оновлюються у випадку зміни стандартів освітньої діяльності, внесення змін до актуальної ОП, змін у змісті ОК та методах викладання, виконання науково-дослідних робіт (<https://surl.li/wjesjx>). ОК оновлюються за ініціативою викладачів після отримання досвіду щодо участі в наукових конференціях і семінарах, проходження стажування (<https://surl.li/hhckxc>), змін у нормативних документах. Сучасні практики та наукові досягнення, що використовуються у навчанні, здійснюється викладачами на основі їхніх наукових досліджень, публікацій у виданнях, конкурсах наукових робіт, стажуванні та академічній мобільності, зокрема міжнародної (Запит ЕГ №13). Оновлення на перегляд змісту ОП здійснюється базуючись на отриманому досвіді під час стажувань. На зустрічі №4 НПП зазначили, що регулярно проходять стажування та підвищення кваліфікації в Україні та за кордоном. Наприклад, стажування в Сумському аграрному університет на тематику професійної риторики пройшов викладач ОК9, отримання досвіду від закордонних колег з Вайнштефан-Тріздорфа - ОК10, Університету Лестера, Академії WSB в Доброві-Гурнічій - ОК28. Також викладачами були детально зазначені приклади реалізації цікавих для студентів практичних завдань, відповідно до сучасних підходів щодо ОК9, ОК19, ОК20. Зміст ОК погоджується із завідувачем кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної. Під час експертизи РП та Силабусів та зустрічі з НПП, ЕГ впевнилася, що на сайті ЗВО оновлені РП завантажуються за мірою їх викладання здобувачам у відповідності до навчального плану

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Відповідно до Стратегії інтернаціоналізації ПДАУ до 2030 року (<https://is.gd/21Nhjr>) та Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://is.gd/rF9uW8>), на ОП Менеджмент підприємства реалізуються програми міжнародної академічної мобільності для здобувачів вищої освіти та НПП. Основні напрями міжнародної академічної мобільності: мобільність викладачів (участь у міжнародних конференціях, стажування за кордоном, підвищення кваліфікації), мобільність здобувачів освіти (програми обміну), участь у міжнародних наукових проєктах та публікаціях, що сприяє інтеграції у світову наукову спільноту. Задля подолання мовного бар'єру для студентів та викладачів працює Центр європейської освіти та іноземних мов (<https://is.gd/ddFHmz>), який сприяє розвитку усіх учасників процесу. Також є Центр міжнародної освіти (<https://is.gd/ufB8xg>), який надає консультації та супровід. ПДАУ є офіційним членом консорціуму e-VERUM, що забезпечує доступ учасників освітнього процесу до міжнародних наукових баз, таких як Thomson Reuters, Web of Science (WoS), Scopus, Bentham Science, ScienceDirect. Періодично викладачі підвищують кваліфікації за кордоном онлайн та офлайн. На зустрічі з ЕГ НПП активно ділились власним досвідом щодо міжнародного стажування, маючи можливість співпраці з іноземними ЗВО-партнерами, з якими укладено договори про співпрацю (<https://is.gd/V48asb>). Отримані знання, досвід реалізують в роботі зі студентами, використовуючи цікаві та ефективні методи організації викладання. Публікуються спільні дослідження та публікації у міжнародних наукових журналах, участь в наукових конференціях (Scopus, WoS)

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП загалом відповідає вимогам підкритеріїв 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 та 4.5. Освітній процес у ЗВО забезпечується нормативними документами, інформаційними системами та різними формами освітнього процесу. ОП передбачає студентоцентрикований підхід та академічну свободу здобувачів та НПП. НПП мають можливості для професійного розвитку, що сприяє оновленню змісту ОК, а участь у міжнародних програмах посилює міжнародну співпрацю. Отже, освітній процес у ЗВО відповідає визначеному критерію В. Позитивні практики за критерієм 1) ОП сприяє інтеграції здобувачів та НПП у світовий науковий простір завдяки участі в міжнародних програмах, співпраці із закордонними ЗВО та використанню досвіду вітчизняних та закордонних ЗВО

Недоліки

Суттєвих недоліків не виявлено

Рекомендації

Гаранту та НПП передбачити у майбутньому викладання лекцій та практичних занять іноземними мовами, запрошувати іноземних лекторів для обміну досвідом, враховуючи автономність ЗВО

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів і критерії оцінювання здобувачів освіти визначаються Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (<https://surl.li/nmgshw>). Контрольні заходи включають поточний (здійснюється на семінарських, практичних та лабораторних заняттях протягом семестру), підсумковий (семестровий контроль та атестація) (п.1) і відстрочений контроль (проводиться для виявлення рівня залишкових знань здобувачів вищої освіти з обов'язкових навчальних дисциплін, опанування яких закінчено у попередньому семестрі або навчальному році (1.14)). Формами семестрового контролю є залік / диференційований залік / екзамен, що визначаються НП та / або РНП і зазначаються у РП ОК. Оцінювання результатів навчання проводиться за 100-бальною, 4-бальною, 2-бальною шкалою та ЄКТС (п. 1.9). Незадовільний результат навчання становить не більше 59 балів, що відповідає оцінці «незадовільно» або «не зараховано» за 4-бал. і 2-бал. шкалами та FX і F за шк. ЄКТС, що їх може отримати на дату закінчення семестрового контролю. Форма семестрового контролю вказується в робочій програмі навчальної дисципліни (екзамен, залік, диференційований залік). Екзамени можуть проводитися за екзаменаційними білетами в усній і письмовій формах, а також з використанням комп'ютерної техніки (п. 3.2.1). Залік передбачає оцінюванні рівня засвоєння навчального матеріалу з певної ОК на підставі результатів поточного контролю. Диференційований залік – оцінювання рівня виконання індивідуальних завдань, практик і курсових робіт, проводиться як контрольний захід у формі захисту. Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вимогам ОП (1.8.2). Атестація відбувається на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участю не менше половини членів комісії за обов'язкової присутності голови комісії (3.6). За ОП 2024 р. передбачено 19 екзаменів, 35 заліків та 3 захисти курсових робіт. Інформація про форми контролю та критерії оцінювання вказані у Силабусах. ЕГ перевірила Силабуси ОК, що викладаються за даною ОП та може констатувати, що кожен документ містить такі складові для здобувачів денної та заочної форми навчання: схема нарахування балів з навчальної дисципліни, оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, завдань самостійної роботи (<https://surl.li/klqkvm>). У ВСО вказано, що в РПНД, силабусі зазначається зміст і структура екзаменаційних білетів (теоретичні питання, практичне завдання, тестування тощо), критерії, шкала оцінювання. Однак при детальному вивченні Силабусів та РП, ЕГ не побачила змісту і структури екзаменаційних білетів. Під час зустрічі із здобувачами вони зазначили, що система оцінювання для них є зручною та зрозумілою. ЕГ впевнилася, що інформація про контрольні заходи доводиться до їх відома на початку занять. НПП підтвердили цю інформацію також під час зустрічі

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестація регулюється Положенням про оцінювання результатів навчання (<https://surl.li/nmgshw>) (п.3.6). За ОП атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, яка передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в сфері управління, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів економічної науки та менеджменту. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації, списування, фабрикації, що повністю відповідає Стандарту ВО (<https://surl.li/xgronqx>). На кафедрах у відкритому доступі знаходяться Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи (<https://is.gd/n8pCD7>). За даним документом «для керівництва кваліфікаційною роботою здобувачу призначають керівника з числа НПП кафедри, які мають науковий ступінь та /або вчене звання». Але за принципами студентоцентрованості бажано передбачити вибір студентами не лише теми кваліфікаційної роботи, але й керівника. Оскільки методичні рекомендації затверджені у 2024 р. бажано виправити текст, де використовується термін «бакалаврська дипломна робота», оскільки Стандартом ВО передбачено використання терміну «кваліфікаційна робота». За Положенням про атестацію здобувачів (<https://is.gd/FB2yJZ>) кваліфікаційна робота – це академічний текст, що містить результати академічної діяльності (п.1.4); виконання кваліфікаційної роботи демонструє вміння працювати з інформаційними джерелами (законодавчими і нормативними документами, науковою фаховою літературою, у т.ч. виданою іноземними мовами, формами звітності) (п.3.4.5.2); кваліфікаційна робота повинна ... мати всі необхідні супровідні документи (Додатки Ж.3-Ж.6) (п.3.4.5.3). У ЗВО розроблено Порядок про перевірку академічних текстів на наявність текстових запозичень (<https://is.gd/eOOR4T>), яким передбачено, що для перевірки академічних текстів здобувачі вищої освіти готують електронну версію академічного тексту (без списку використаних джерел і додатків) (п.3.1). У ЗВО наявний репозитарій, де розміщені кваліфікаційні роботи (<https://is.gd/dbaxBy>). ЕГ проаналізувала колекцію 073 Менеджмент – Бакалаври 2023–2024. На титулах усіх робіт було вказано «кваліфікаційна робота». Однак ЕГ не змогли перевірити Завдання, Календарний план, Список використаних джерел, Додатки, Відгук, Рецензію, оскільки всі роботи викладені у неповному обсязі та включають Титул, Зміст, Основний текст (Вступ, Розділ 1–3, Висновки) (<https://is.gd/urKJ4f>). ЕГ відмічає, що локальними актами ЗВО та Інструкцією із додавання академічних текстів здобувачів (<https://is.gd/3Rqk5q>) не вказано, що кваліфікаційні роботи повинні викладатися у репозитарій у скороченому вигляді, тому ЕГ рекомендує викладати кваліфікаційні роботи у повному обсязі для доведення їх повної відповідності Стандарту ВО. На Запит ЕГ №17, було отримано 4 кваліфікаційні роботи експертиза яких довела, що виконані роботи повністю відповідають вимогам стандарту вищої освіти

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО процедура проведення контрольних заходів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/gkpxre>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (п.5) (<https://surl.li/dzppro>), Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (<https://surl.li/hlflur>), Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію (<https://surl.li/mubyhi>), Положенням про організацію та проведення відстроченого контролю оцінювання рівня залишкових знань здобувачів вищої освіти (<https://surl.li/ghojcb>). За Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (<https://surl.li/hlflur>) інформація про оцінювання має бути доступною та прозорою для всіх учасників освітнього процесу (п.1.15.3); оцінювання має бути справедливим та об'єктивно застосовуватися до всіх здобувачів і проводитися відповідно до встановлених процедур (п.1.15.4) за рахунок застосування накопичувальної системи балів, фіксації результатів у документах і електронному журналі, комп'ютерного тестування, публічного захисту робіт, відстроченого контролю, опитування студентів та інформування викладачів про методи оцінювання. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації академічної заборгованості допускається двічі: один раз викладачеві, другий – комісії, а отримана після цього оцінка є остаточною. Перескладання для підвищення позитивної оцінки дозволяється лише один раз за погодженням керівництва, не більше ніж з чотирьох дисциплін за весь період навчання, і результат також є остаточною (п.3.5). ЕГ констатувало, що в Положенні розглянуто порядок оскарження результатів контрольних заходів: здобувач може оскаржити результати оцінювання, подавши письмову заяву, яку розглядає апеляційна комісія, сформована керівництвом відповідного підрозділу. Комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення щодо обґрунтованості апеляції, при цьому оцінка не може бути знижена, а в разі її зміни новий результат фіксується у відповідних документах. Документи щодо апеляції зберігаються в університеті, а здобувач не може бути відрахований до завершення процедури (п.5). Під час зум-зустрічей із гарантом, НПП та здобувачами ЕГ впевнилася, що на даній ОП конфліктних ситуацій, конфлікту інтересів та повторних проходжень контрольних заходів не було, а контрольні заходи є зрозумілими для здобувачів. Студенти розповіли, що на кафедрі працює омбудсмен учасників освітнього процесу (<https://surl.li/gkquac>), який здійснює контроль щодо забезпечення дотримання прав всіх учасників освітнього процесу та згадали про «Скриньку довіри» (<https://surl.li/lpgycc>). ЕГ вважає позитивним досвідом наявність у ЗВО посади омбудсмен учасників освітнього процесу, в обов'язки якого входить роз'яснювальна робота та підтримка усіх учасників ОП

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У Кодексі академічної доброчесності (<https://surl.li/sfyuzk>) прописана система забезпечення академічної доброчесності (р.2), основні засади академічної доброчесності (р.3), відповідальність за порушення академічної доброчесності (р.4). В Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату в (<https://surl.li/tiiedr>) чітко прописаний порядок перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень (р.3), рекомендації щодо запобігання та попередження плагіату в академічних текстах (р.4). Порядком перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень (<https://surl.li/fugoql>) передбачено підготовка електронної версії академічного тексту без списку використаних джерел і додатків та перевірка робіт антиплагіатними онлайн-системами Turnitin або StrikePlagiarism (р.3). Під час зустрічі із викладачами та здобувачами ЕГ з'ясувала, що відповідальним НПП по кафедрі є викладач ОК31, ОК34, який збирає роботи, відсилає їх адміністратору, отримує звіт та довідку про рівень оригінальності, які пересилає студенту. Дану інформацію підтвердили студенти та додали, що для перевірки текстів вони користуються антиплагіатними онлайн-системами Turnitin або StrikePlagiarism. На Запит ЕГ №4 отримано Договір на співпрацю з StrikePlagiarism.com №2/89 від 01.07.2024. У ЗВО створена група сприяння академічній доброчесності (<https://surl.li/vkvrht>), комісія з академічної доброчесності (<https://surl.li/knxilo>), комісія з етики та управління конфліктами (<https://surl.li/ylcgvu>), про що на зустрічі №9 розповіла завідувачка навчально-методичного кабінету. Під час зум-зустрічей ЕГ отримала підтвердження, що ЗВО активно популяризує академічну доброчесність через опитування, тренінги, курси та лекції. Здобувачі підтвердили, що під час занять їм надається інформація про поняття та принципи академічної доброчесності. У ході зустрічей з фокус-групами експертну групу запевнили, що за час реалізації ОП порушень академічної доброчесності не виявлено. За запитом ЕГ №5 було отримано довідку на наявність запозичень з інших документів відповідно до даних антиплагіатного програмного забезпечення під назвою система Unichack, файл «Управління мотиваційним потенціалом менеджерів підприємства» (відсоток оригінальності 96,18%)

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У ЗВО визначені, оприлюднені та зрозумілі учасникам освітнього процесу форми, критерії оцінювання та процедури контрольних заходів (підкритерій 5.1); форми атестації відповідають стандарту (підкритерій 5.2); визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (підкритерій 5.3); запроваджено чіткі та прозорі політику й процедури забезпечення академічної доброчесності, поширюються принципи академічної доброчесності, інтегруючись у культуру якості ЗВО, та застосовуються сучасні технологічні рішення (підкритерій 5.4). ЕГ вважає, що ОП та освітня діяльність загалом відповідає рівню В за Критерієм 5 з недовіками, які можуть бути усунені протягом року. Позитивні практики у контексті Критерію 5: 1) Наявність у ЗВО посади омбудсмен учасників освітнього процесу, в обов'язки якого входить роз'яснювальна робота та підтримка усіх учасників ОП

Недоліки

1) У Методичних рекомендаціях до виконання кваліфікаційної роботи здобувачами ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 073 Менеджмент ОП Менеджмент підприємства використовується термін «бакалаврська дипломна робота». 2) У репозитарії ЗВО розміщено кваліфікаційні роботи у неповному обсязі та включають Титул, Зміст, Основний текст (Вступ, Розділ 1–3, Висновки)

Рекомендації

1) Гаранту виправити Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи здобувачами ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 073 Менеджмент ОП Менеджмент підприємства та передбачити використання терміну «кваліфікаційна робота», що передбачено Стандартом вищої освіти протягом 2024–2025 н.р. 2) Керівництву ЗВО та відповідальному за розміщення робіт в репозитарії передбачити розміщення в репозитарії кваліфікаційних робіт, що включає Завдання, Календарний план, Список використаних джерел, Додатки, Відгук, Рецензію, починаючи з 2024–2025 н.р.

Рівень відповідності Критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

НПП, залучені до реалізації ОП, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити ОК, з урахуванням вимог щодо НПП, визначених законодавством. Для розгляду академічної та професійної кваліфікації викладачів, що залучені до даної ОП, було зроблено Запит ЕГ №13, за яким ЕГ засвідчила достатній рівень релевантності наявним формальним вимогам (наявність профільної вищої освіти або наукового ступеня, публікацій відповідно до ОК, підвищення кваліфікації тощо). Викладачі мають відповідність освіти та наукових ступенів профілю програми та забезпечують адекватність публікацій відповідним ОК. Загалом, всі НПП відповідають ліцензійним умовам, затверджених постановою КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 (в редакції постанови КМУ від 10.05.2018 р. № 347). Серед 30 НПП на даній ОП 6 мають ступінь доктора наук та 23 кандидати наук, що є перевагою даної ОП. Так, НПП, задіяні до викладання на програмі, мають відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації освітньому компоненту на підставі: документів про вищу освіту або присуджений науковий ступінь (ОК17; ОК19; ОК20; ОК21; ОК22, ОК28; ОК29; ОК32, ОК33; ОК34; ОК 37; ОК40). Всі викладачі мають англomовні публікації, зокрема і у виданнях що входять до наукометричних баз Scopus, Web of Science Core Collection. Викладачі на ОП регулярно підвищують рівень кваліфікації, як за графіком, так і позачергово, за наявності потреби актуалізувати власні знання та навички (Дячков Д. В. – академія CDE м. Краків (Республіка Польща) <https://is.gd/kOkhMx>, Баган Н. В. – Інститут науково-дослідний Люблінського науково-технологічного парку та ГО «Міжнародна фундація науковців та освітян» <https://is.gd/xTkM1b>, Олійник А. С. – Akademia Nauk Stosowanych (Poznan, Polska), Університет Академія WSB в м. Домброва Гурніча, Республіка Польща <https://is.gd/IO4eRp>, Потапюк І. П. – Instytut Badawczo-Rozwojowy Lubelskiego Parku Naukowo Technologicznego, ГО Міжнародна фундація науковців та освітян (м. Люблін, Польща), Інститут науково-дослідний Люблінського науково-технологічного парку <https://is.gd/GpsVxf>). У результаті зустрічі ЕГ з НПП та науковими керівниками даної ОП було зроблено висновок про значну сфокусованість на досягненні встановлених цілей й ПРН ОП «Менеджмент підприємства». На зустрічі 2 зі здобувачами вищої освіти ними зазначалося про високий рівень професійної кваліфікації як викладачів, так і зокрема наукових керівників та забезпечення ними необхідних умов для формування здобувачами своєї індивідуальної освітньої та дослідницької траєкторії та досягнення встановлених цілей. Загалом, враховуючи вищезазначене ЕГ було зроблено висновок про те, що наявна професійна та академічна кваліфікація викладачів забезпечує досягнення цілей та ПРН даної ОП

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

У ЗВО здійснюється відбір викладачів відповідно до Положення про порядок обрання та прийняття на роботу НПП та укладання з ними трудових угод (контрактів) (<https://surl.li/giiafq>). Обрання на вакантні посади науково-педагогічних працівників відбувається за конкурсом. Передусім претендент заповнює анкету, яка включає кадрові вимоги щодо забезпечення провадження освітньої діяльності для ЗВО, інформацію про підвищення кваліфікації, наукову та професійну діяльність. Зокрема комплексність та відповідність документів претендентів перевіряється конкурсною комісією. Далі обговорення кандидатури НПП на засіданні кафедри проходить у присутності претендента або його представника, або за письмовою згодою – без нього, що підтвердила завідувачка кафедрою, також Претендент повинен обов'язково провести відкрите заняття. Розглядаються звіти претендентів за попередній період або відомості про освітні та наукові досягнення згідно Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Враховується відповідність кандидата потребам ОП та конкретним ОК. Рекомендації кафедри затверджуються відкритим або таємним голосуванням та передаються на голосування до Вченої ради інституту або університету за відповідного претендента. Під час зустрічі з ректором, керівником відділу кадрів та безпосередньо НПП було з'ясовано, що гарант та профільна кафедра ретельно вивчають претендентів на вакантні посади у відповідності до наявних ліцензійних вимог та конкретних ОК, які має опанувати майбутній викладач. Вчена Рада враховує позицію кафедри під час голосування з позицій відповідності претендентів вимогам ОП та профільної кафедри. Загалом ЕГ було встановлено, що процес конкурсного добору НПП є прозорим і дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму для успішної реалізації ОП

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Роботодавці залучаються до реалізації ОП як респонденти під час опитувань, запрошуються до участі у наукових конференціях кафедри, ЗВО, проводять гостьові лекції та взаємодіють щодо всіх форм практичної підготовки (<https://surl.li/htdate>). У процес навчання здобувачів вищої освіти залучаються гостьові лектори: 2022-2023 н.р. відбулась лекція запрошеного лектора Задьор Л. О. – провідного фахівця в галузі управління та обліку: головний

бухгалтер ТОВ «ТЕПЛОКОНТРОЛЬ» у рамках вивчення дисципліни «Управління інноваціями» (<https://surl.li/iccdkc>); 2023-2024 н.р. відбулась лекція запрошеного лектора Балабана М. П. – доцента кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, співвласника мережі закладів ресторанного господарства «Криниця» на тему «Роль ресурсного потенціалу у розвитку бізнесу в умовах воєнного стану» в межах вивчення ОК «Ресурсний менеджмент» (<https://surl.li/nptlde>); 2024-2025 н. р. була проведена лекцій від професіоналів-практиків долучались Ю. Іщейкіна, генеральна директорка Gallery Optima Collection на тему «Управління та мотивація персоналу в умовах динамічного соціально-економічного середовища» (<https://surl.li/vjkley>). У обговоренні ОП 2025 р. активну участь взяла Гуржій Т.В., заступниця начальника відділу організації документування і роботи з документами управління організації роботи ГУ ДПС у Полтавській області (<https://is.gd/m4rLOD>), Лютий Д. В., керівник з продажу Північного регіону ТОВ «Bayer» (<https://is.gd/eWHJXx>). На зустрічі 6 роботодавці виявили готовність завітати в ЗВО для проведення гостьових лекцій, але зауважили, що в «Анкета для зовнішніх стейкхолдерів (роботодавців, керівників від баз практики) щодо реалізації ОП Менеджмент підприємства» (<https://is.gd/xOuTdq>) немає питання щодо готовності бути гостьовим лектором і не всі роботодавці знали про таку можливість. Також, двоє роботодавців зазначили, що проводили лекційні заняття зі студентами даної ОП

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, визнаючи як підвищення кваліфікації такі види активностей: участь у програмах академічної мобільності; наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня; здобуття вищої освіти; участь у міжнародних заходах у межах реалізації програми міжнародної співпраці ЄС – викладання, навчальні візити, закордонні стажування, семінари, тренінги, конференції, літні/зимові школи, курси з розвитку мовної компетентності, що представлено на сторінках НПП даної ОП (<https://is.gd/uh1cAs>). Викладачі підвищують кваліфікацію інструментами неформальної освіти. Університет заохочує розвиток викладацької майстерності через організацію спеціальних заходів стимулюючого характеру: вебінари для навчання і досліджень, дотримання вимог академічної доброчесності, якості підготовки наукових матеріалів тощо (<https://is.gd/4HPhFm>). У ЗВО щорічно відбувається рейтингування НПП (<https://surl.li/ndrhcu>) найкращих викладачів матеріального заохочують, про що розповіли НПП на зустріч 4 з академічним персоналом. У відповідь на Запит ЕГ п. 16 було надано інформацію про рейтингування. У ЗВО діє постійна практика нагородження: нагородження у цілому або за окремими показниками кращих кафедр та науково-педагогічних працівників грамотами, іншими відзнаками; преміювання науково-педагогічних працівників, встановлення надбавок; присвоєння почесних звань. Під час зустрічі №4 Зось-Кіор М. повідомив, що отримав грамоту і грошову винагороду з приводу високого показника рейтингу (2 місце) (<https://is.gd/vwGgcv>). Також, у відповіді на запит ЕГ п.16 деталізовано перелік НПП, яких немає у рейтинговому списку. Рейтинговому оцінюванню не підлягають НПП, які обіймають управлінські посади (ректор, проректор, декан / директор, начальник / керівник структурного підрозділу Університету, відповідальний секретар приймальної комісії, завідувач аспірантури і докторантури, завідувач навчально-методичного кабінету, керівник виробничої практики). Також у рейтингу відсутні Дячков Д., Костенко О., Вакуленко Ю., Шаравара Т., Світлична А., оскільки вони пропрацювали неповний календарний рік; та Усанов І., Липій Є., Собчишин В., які працюють за погодинною оплатою праці

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У цілому академічна та професійна кваліфікація НПП за ОП забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання. Має місце повна узгодженість з вимогами підкритеріїв 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6 . У цілому ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 6. Висококваліфікований та вмотивований професорсько-викладацький склад, прозора та дієва система добору кадрів, активна участь роботодавців та академічної спільноти процесі удосконалення ОП. Регулярне підвищення професійної кваліфікації НПП як за планом, так і у індивідуальному варіанті. Ефективна система матеріального і морального стимулювання, яка комплексно враховує результати діяльності НПП та стимулює їх до подальшого професійного розвитку. НПП має активні зв'язки із міжнародними колегами, в тому числі через спільні конференції, що сприяє оновленню ОП із використанням передових практики та передачі їх здобувачам вищої освіти. Позитивні практики за критерієм 1) Високий якісний склад НПП, використання рейтингування, як ефективного інструменту мотивації

Недоліки

Суттєвих недоліків не виявлено

Рекомендації

Гаранту ОП та завідувачу кафедрою продовжувати поширення практики залучення роботодавців до навчального процесу шляхом калобораций з усіма стейкхолдерами та розглянути можливість включення до анкети для зовнішніх стейкхолдерів питання про готовність роботодавців долучатися до освітнього процесу, що сприятиме зміцненню зв'язку між теоретичною підготовкою та реальними потребами ринку праці з урахуванням автономії ЗВО

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Під час зустрічі з працівниками структурних підрозділів, головним бухгалтером було підтверджено фінансову стабільність ЗВО (<https://is.gd/5MoFFS>). Під час огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано аудиторне забезпечення, бібліотеку, гуртожиток, їдальню, тренажерний зал, а також укриття. В ЗВО функціонує Наукова бібліотека, яка має електронний каталог та відкритий доступ до мережі Wi-Fi, що підтвердили здобувачі під час інтерв'ювання. Репозиторій Університету та електронну бібліотеку розміщено на: <https://is.gd/5SJB4Y> та <https://is.gd/JmAehR> відповідно, директор бібліотеки, на зустрічі 7, відзначила перелік фахових видань за спеціальностями, який сформовано фахівцями бібліотеки. Під час зустрічі з працівниками структурних підрозділів, завідувач кафедри інформаційних систем та технологій, к.т.н., доцент, повідомив, що ЗВО використовує безкоштовне ліцензійне програмне забезпечення: відповідним ПЗ (ОС MS Windows 10 Pro, Windows 10 Edu, MS Office 365 або Libre Office, Google Docs, Internet-браузер, мультимедійне забезпечення. На запит ЕГ п. 10 було надано перелік ліцензованих програмних продуктів та програмних продуктів (мобільних додатків) та перелік безкоштовних онлайн додатки, демоверсій для ознайомлення, що використовуються під час викладання ОК за ОП Менеджмент підприємства. Дистанційне навчання підтримується через єдине корпоративне інформаційно-освітнє середовище АСУ (<https://is.gd/u51uKG>), яке об'єднує можливості Microsoft Office 365, платформу Moodle. У відповідь на Запит ЕГ п. 3 було надано доступ до корпоративної платформи дистанційного навчання. Навчально-методичне забезпечення надається здобувачам через власний хмарний простір та ліцензоване програмне забезпечення завдяки наявності у кожного особистого корпоративного аккаунта в MS office 365. Під час огляду матеріально-технічної бази, гарант ОП Менеджмент підприємства», доцентом кафедри менеджменту та заступником директора ННІ ЕУПІТ було продемонстровано роботу електронного середовища, які забезпечені необхідними лекційними та практичними матеріалами, розкладом і іншою інформацією для здійснення освітнього процесу. Також, завідувач кафедри фізичного виховання і спорту продемонстрував спортивний комплекс та укриття ЗВО. На сайті ЗВО, у вкладці Освіта представлена повна інформація про ОП <https://is.gd/latBtY>, (за різні роки посилення на ОП, проекти ОП, навчальний план, силабуси, робочі програми, а також детальну інформацію про програми наскрізних практик). На основі проведеного аналізу можна стверджувати, що навчально-методичне забезпечення університету є достатнім для досягнення цілей ОП та ПРН. Відповідно до витягу з протоколу №14 розширеного засідання кафедри менеджменту від 20 лютого 2022 р. Н. Чернікова, к.е.н., доц. внести зміни до платформи «Інформаційне та навчально-методичне забезпечення» (Запит ЕГ №11)

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Під час зустрічі здобувачі підтвердили, що мають безкоштовний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЗВО. Зокрема, в ЗВО надається безкоштовний Wi-Fi. У навчальному процесі активно використовується АСУ (локальна та веб-версія), що підвищує ефективність управління освітнім процесом (<https://bit.ly/3BczCwo>). Наукова бібліотека надає безкоштовний доступ до Wi-Fi, міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science через особисту реєстрацію. В ЗВО створена розгалужена інфраструктура: 5 навчальних корпусів, 5 гуртожитків, спортивний комплекс, їдальні, медичний пункт, пункт незламності, бібліотека. В ЗВО створено студмістечко та окремий корпус для дозвілля, студентський парк, територія з місцями для відпочинку, занять спортом, штучні озера з водоплавними птахами, велопарковки; функціонують гуртки художньої самодіяльності

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

У ЗВО наявне Положення про організацію освітнього процесу (<https://is.gd/nOvvVK>). На сайті університету доступна сторінка «Скринька» (<https://is.gd/4lt7hf>), яка забезпечує конфіденційність звернень. Під час огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано укриття, з усіма необхідними елементами (ліки, Wi-Fi, вода, тощо), а також засоби протипожежної безпеки. В ЗВО функціонує Психологічна служба, (<https://surl.li/fjdhmz>), на зустрічі з ЕГ була присутня психолог, яка ґрунтовно пояснила методи співпраці, як зі здобувачами, так і з НПП. У ЗВО створений Студентський Сенат університету метою якого є захист навчальних, наукових, соціальних, економічних, творчих, національно-культурних, духовних, спортивних та інших спільних інтересів студентства, формування у нього навичок майбутнього організатора, керівника, лідера (<https://is.gd/rzqhz5>), Студентська рада студентського містечка, яка функціонує з метою забезпечення виконання студентами своїх обов'язків та захисту їх прав і сприяє гармонійному розвитку особистості студента, самоорганізації мешканців гуртожитків, формуванню їх спільних ініціатив та підтриманню громадського порядку в гуртожитках (<https://is.gd/CPKoab>), Волонтерський центр «Пульс» (<https://is.gd/XGbaDS>), Підрозділ з організації виховної та іміджевої діяльності (<https://is.gd/zMK8qh>). Також здобувачі освіти мають змогу проживати в гуртожитку (<https://is.gd/Kl5IZ4>), здобувачі ОП підтвердили що проживання в гуртожитку є комфортним

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Освітню підтримку на ОП надає гарант, група забезпечення, НПП кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної та Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій. Для моніторингу якості освітніх послуг регулярно проводяться анкетування здобувачів (<https://is.gd/rsrNUs>). На сайті ЗВО наявна сторінка кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної (<https://is.gd/uh1cAs>) та Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій (<https://is.gd/GH3X4a>), які містять корисну інформацію для здобувачів. В ЗВО функціонує Психологічна служба, (<https://surl.li/fjdhmz>) на базі якої проводяться регулярні заходи по зниженню психологічної напруги. Здобувачі отримують організаційну підтримку через координацію звітування та підготовку до навчального процесу. У ЗВО створена корпоративна мережа АСУ (локальна та веб-версія), що підвищує ефективність управління освітнім процесом (<https://bit.ly/3VczCwo>). Кожен викладач має щотижневу консультацію, графік доступний в кабінеті студента. Здобувачі мають можливість звернутися до Студентського Сенату, Студентської ради студентського містечка, Волонтерського центру «Пульс», Підрозділу з організації виховної та іміджевої діяльності, Департаменту освіти дорослих, Центру дистанційного навчання, Центру інформаційних технологій, Медичну службу, Психологічної служби, Дорадчої служби, Омбудсмен учасників освітнього процесу, Центр впровадження Індустрії 4.0 та Навчально-наукові центри

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Під час огляду матеріально-технічної бази ЗВО було показано наявні умови для осіб з особливими освітніми потребами, зокрема пандуси, схили для безперешкодного пересування по першому поверху, туалет. Для реалізації права на освіту в університеті особи з особливими потребами можуть, також, застосовуючи інформаційні, комунікаційні та навчальні ресурси університету, єдине корпоративне інформаційно-освітнє середовище корпоративну мережу АСУ. Також, особи з особливими освітніми потребами обов'язково отримують значну підтримку керівництва Університету, а також кураторів академічних груп (<https://is.gd/k6y7tk>). Наразі на ОП відсутні особи з особливими освітніми потребами

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО має чітку антикорупційну програму (<https://is.gd/9UD23u>), в якій визначені правила щодо вирішення питань, пов'язаних із запобіганням корупції. Наказом ректора призначено Уповноважену особу з антикорупційної діяльності Університету, який був присутня на зустрічі №9, на якій підтвердила дію даного наказу. У ЗВО проводиться Анкетування щодо рівня задоволеності потреб та інтересів здобувачів (<https://is.gd/85sTG1>). Про виявлені факти порушення антикорупційного законодавства посадовими особами, працівниками та здобувачами вищої освіти ЗВО за наявності обґрунтованого переконання, що інформація є достовірною, можна звернутися на «лінію довіри» електронним листом на адресу: Stop.koruptsiia@pdau.edu.ua. Також, є можливість звернутися до практичного психолога (<https://is.gd/XPJ1n7>). На зустрічі здобувачі повідомили, що обізнані про можливості вирішення конфліктних ситуацій. Водночас студентське самоврядування під час зустрічі підтвердило, що здобувачі можуть звертатися до них у разі виникнення таких проблем. Жодних випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією чи корупцією, за час функціонування ОП не зафіксовано

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП загалом відповідає вимогам підкритеріїв 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5 та 7.6. У ЗВО фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти, в тому числі здобувачів з особливими освітніми потребами до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою. Позитивні практики за критерієм 1) Якісно організоване безпечне середовище (сповіщення про небезпеку, чіткі вказівки як діяти)

Недоліки

1) Відсутній план-графік оновлення програмного забезпечення ОП

Рекомендації

1) Гаранту та менеджменту ЗВО передбачити впровадження та дотримання плану-графіку оновлення програмного забезпечення ОП

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень B

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ПДАУ має чітко визначені процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП. Вони регулюються такими документами, як Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти, (<https://surl.li/jjevzs>) організацію освітнього процесу (<https://surl.li/tddpwb>), методичні рекомендації з розроблення ОП (<https://surl.li/cdxkzf>) та Положення про моніторинг якості освіти (<https://surl.li/nrrxqd>). До цих процедур залучені гарант ОП, кафедра, відповідальні за реалізацію ОП, вчена рада, робоча група з розробки ОП, студенти, роботодавці, випускники, зовнішні стейкхолдери. Оновлення освітніх програм відбувається щонайменше раз на рік. Для студентів 2024 р. вступу було змінено основний фокус програми, додано нові методи навчання, удосконалено розвиток критичного мислення та введено новий предмет – ОК20 Діджитал-менеджмент (Запит ЕГ №11). У 2023 р. були розширені матеріали з викладання та оцінювання. Основні виклики, з якими стикається університет у цьому процесі, включають необхідність постійного збору пропозицій, врахування потреб ринку праці, оперативного внесення змін та координації між усіма залученими сторонами. Загалом, система оновлення ОП у ПДАУ є гнучкою та спрямованою на покращення якості освіти відповідно до сучасних вимог. На зустрічах усі зацікавлені особи показали залученість до процесу удосконалення ОП Менеджмент підприємства

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Пропозиції здобувачів освіти враховуються шляхом їхньої участі в розробці проекту ОП, громадських обговореннях, зустрічах із зовнішніми стейкхолдерами, анкетуванні та комунікації з гарантом ОП. У 2024 р. було враховано пропозицію збільшити кількість практичних завдань та введено ОК20 Діджитал-менеджмент. Зі слів учасників зустрічі 4 з ЕГ, підтверджено зміну у витязі з протоколу розширеного засідання кафедри від 23 січня 2024 року, що був наданий за Запитом ЕГ №11. Здобувачі освіти беруть участь у забезпеченні якості через студентське самоврядування, яке входить до складу рад із якості освіти, комісій із моніторингу, робочих груп із розробки нормативних документів. Вони також долучаються до обговорення освітнього процесу, внесення пропозицій щодо

змісту навчальних планів та робочих програм. Студентське самоврядування зосереджується на покращенні якості навчального процесу, удосконаленні матеріально-технічної бази, оновленні змісту дисциплін, про що ЕГ отримало підтвердження під час зустрічі № 3 ЗВО врахує пропозиції стейкхолдерів під час перегляду ОП, наприклад, шляхом додавання нових предметів. Опитування проводяться спільно студентським сенатом та відділом моніторингу якості освіти відповідно до затвердженої процедури. Анкети складаються відповідно до нормативних документів, дані аналізуються, а результати використовуються для коригування навчальних планів і методик викладання. Результати опитувань вплинули на рішення щодо збільшення практичних завдань та введення нових дисциплін (<https://is.gd/85sTG1>)

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ПДАУ співпрацює з різними роботодавцями для забезпечення якості даної ОП, зокрема з представниками аграрного, енергетичного, готельно-ресторанного, фармацевтичного та інших секторів. Серед партнерів є такі компанії, як «Укрлендфармінг», «Байєр», «Де Ла Марк», «Полтаваобленерго», «Reikartz Галерея Полтава» та інші. Вибір цих роботодавців обґрунтований їхньою активною участю у рецензуванні програми (<https://is.gd/S8D6Pc>), (<https://is.gd/ED8JRC>), проведенні гостьових лекцій (<https://is.gd/pCWHnI>). Пропозиції роботодавців щодо вдосконалення освітньої програми збираються через рецензування ОП, публічні обговорення на сайті університету (<https://is.gd/6N3bsM>), зустрічі з бізнесом та опитування (<https://is.gd/uOAOB3>). Серед врахованих рекомендацій: введення дисципліни з розвитку soft skills, розширення практико-орієнтованого навчання, а також оновлення змісту програми з урахуванням сучасних тенденцій ринку. За ВСО, основні проблеми, які роботодавці вбачають у програмі, – недостатній рівень розвитку soft skills у випускників, нестача практичних кейсів у навчанні, недостатня увага до сучасних технологій і цифрових інструментів, а також потреба у знаннях з міжнародного менеджменту, а не лише аграрного сектору. Для вирішення цих питань університет уже впровадив ОК20 Діджитал-менеджмент, розширює практичну підготовку через гостьові лекції, кейс-стаді, стажування у компаніях-партнерах, а також активно впроваджує розвиток soft skills у навчальний процес

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Інформація про кар'єрний шлях випускників збирається через неформальне спілкування з гарантом освітньої програми, завідувачем кафедри та кураторами, опитування випускників для аналізу якості підготовки, роботу відділу працевлаштування, який відстежує їхній кар'єрний розвиток, а також через ярмарки вакансій та інші заходи за участю роботодавців (<https://surl.li/vzzdbg>). У ЗВО створено Громадську організацію «Асоціація випускників Полтавського державного аграрного університету» (<https://is.gd/9mJJc4>). Пропозиції випускників щодо вдосконалення освітньої програми враховуються через опитування, зустрічі та спілкування з викладачами (<https://is.gd/eTgrzT>). Вони аналізуються кафедрою, гарантом програми та відділом працевлаштування. На основі цих пропозицій коригується зміст дисциплін, додаються нові курси та змінюються методи навчання. Випускники також запрошуються для проведення лекцій і тренінгів, що допомагає адаптувати освітню програму до потреб ринку праці, це підтвердили всі учасники зустрічі 5 з ЕГ (<https://surl.li/daelbx>). Також зазначили, що хотіли б більше долучатись до зустрічей зі студентами, зокрема Наталія Філіпова, керівник групи по роботі з клієнтами малого бізнесу ТОВ «Нова Пошта». Більшість випускників працевлаштовуються у сферах продажів, маркетингу, фінансів, управління, підприємництва, менеджменту у виробничій та сервісній сферах, а також в адміністративному секторі. Інформація про їхні кар'єрні шляхи допомагає визначати, які знання та навички необхідні для успішного працевлаштування. Це впливає на перегляд освітньої програми шляхом оновлення вибіркової дисциплін, посилення практичного навчання та зустрічей гостьових лекцій, ярмарці вакансій

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Моніторинг ОП у даному ЗВО регламентується як внутрішніми документами університету, так і державними актами, такими як Закон України «Про вищу освіту» (<https://is.gd/MxCOQi>) та Положення про систему забезпечення якості освіти (<https://is.gd/ozECjr>). Процедура моніторингу не є формальною, а включає різні етапи: самооцінювання ОП на рівні кафедри та ННІ, аналіз робочою групою, опитування студентів, викладачів і роботодавців, внутрішню експертизу ОП на загальноуніверситетському рівні, а також регулярні зустрічі з роботодавцями. У ВСО відмічено, що за результатами моніторингу було виявлено напрямки для покращення ОП. Зокрема, оновлено навчальні програми та літературні джерела, покращено інформаційне наповнення сторінки кафедри, активніше впроваджуються принципи академічної доброчесності. Було вдосконалено логічно-структурну схему програми, а також посилено співпрацю з роботодавцями, які беруть участь у гостьових лекціях, конференціях і журі студентських конкурсів. Крім того, запроваджено достатньо сучасні методи викладання, мультимедійні матеріали та відеолекції, активізовано консультаційну підтримку студентів, продовжено оновлення матеріально-технічної бази. Також проводяться заходи щодо перевірки академічних текстів на плагіат. Результати моніторингу отримано через опитування студентів, випускників, викладачів і роботодавців, а також через аналіз освітнього

процесу (<https://is.gd/hna7mf>). Система забезпечення якості оперативно враховує пропозиції, впроваджує зміни до навчальних планів, вдосконалює методи навчання та покращує взаємодію з усіма зацікавленими сторонами. На зустрічах з ЕГ усі стейкхолдери підтвердили свою залученість до моніторингу ОП участю в обговореннях, опитуваннях для врахування пропозицій щодо покращення ОП

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Під час удосконалення освітньої програми були враховані зауваження та рекомендації з попередніх акредитацій, а також досвід акредитацій інших програм. Зокрема, після акредитації програми «Бізнес-адміністрування» (<https://clpr.cc/WLf4D>) було розширено навчальні дисципліни, оновлено методи навчання, покращено доступ до електронних матеріалів, організовано заходи з академічної доброчесності, підвищено рівень знань англійської мови серед викладачів та створено кращі умови для студентів з особливими освітніми потребами. Також були враховані зауваження з акредитації програми «Міжнародні економічні відносини» (<https://clpr.cc/m7HPC>). Було оновлено інформацію про викладачів на сайті, збільшено кількість наукових публікацій, покращено систему підвищення кваліфікації викладачів, наповнено репозитарій навчальними матеріалами та організовано зустрічі студентів із омбудсменом і психологічною службою. Крім того, було активізовано співпрацю з роботодавцями, оновлено навчальні дисципліни відповідно до сучасних вимог, розширено практичне навчання на виробництві, запроваджено можливість перезарахування результатів неформальної освіти та систематизовано збір інформації про працевлаштування випускників

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У ЗВО при забезпеченні якості освіти дотримуються Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ (<http://surl.li/tsbuun>). У забезпеченні якості освітньої програми беруть участь різні підрозділи та члени академічної спільноти. Вчена рада університету визначає політику якості освіти, затверджує нормативні документи та контролює їх виконання. Вчена рада навчально-наукового інституту (ННІ) слідує за реалізацією заходів щодо якості освіти, організовує навчальний процес та моніторить відповідність програми сучасним вимогам. Відділ моніторингу та забезпечення якості освіти перевіряє, наскільки ефективно надаються освітні послуги, та розробляє пропозиції щодо їх покращення. Рада з якості освіти займається стратегічними питаннями вдосконалення навчального процесу та підвищення ефективності роботи університету. Кафедра, гарант освітньої програми та група забезпечення постійно аналізують і переглядають зміст навчальних дисциплін, оновлюють програми відповідно до потреб ринку праці, на що ЕГ отримала підтвердження під час зустрічей із фокус-групами. Студенти також беруть активну участь у вдосконаленні програми – вони можуть висловлювати свої пропозиції через опитування, обговорення та взаємодію з викладачами. Такий розподіл обов'язків допомагає забезпечити комплексний підхід до якості освіти, враховуючи потреби студентів, вимоги роботодавців та сучасні тенденції в освіті

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП загалом відповідає вимогам підкритеріїв 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6 та 8.7. Система внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗВО має чітко визначені регламентуючі документи та механізми моніторингу й перегляду освітніх програм, що підтверджується регулярними оновленнями ОП та активною взаємодією зі стейкхолдерами. ЗВО забезпечує прозорість процесів шляхом публікації результатів опитувань зацікавлених сторін. Позитивні практики за критерієм 1) Регулярне опитування НПП, здобувачів, роботодавців та публікація результатів на сайті ЗВО

Недоліки

1) Розміщена на сайті ЗВО анкета випускника є неактивною, що унеможливує збір, аналіз та врахування пропозицій даної групи стейкхолдерів

Рекомендації

1) Гаранту та керівнику відділу моніторингу та забезпечення якості освіти розмістити на сайті ЗВО анкету випускника для збору, аналізу та врахування пропозицій даної групи стейкхолдерів

(<https://is.gd/uh1cAs>) у відкритому доступі наведено загальну інформацію про кафедру, випускників, особливості підготовки за всіма рівнями освіти (бакалавр, магістр, аспірант), анкетування, саморозвиток, неформальна освіта, інформальна освіта, гостьові лекції (зустріч з провідними фахівцями), академічна мобільність, науково-дослідна робота, Soft skills для здобувачів, академічна доброчесність, патріотичне виховання здобувачів вищої освіти. Позитивною практикою вважаємо наведення таблиці закріплення ОК за кожним викладачем кафедри, що дозволяє здобувачам швидко зорієнтуватися при виборі керівника кваліфікаційної роботи (<https://is.gd/uh1cAs>). ЕГ вважає, що на сайті ЗВО та кафедри достатньо даних для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП та освітня діяльність за нею загалом відповідають Критерію 9 на рівні В. У ЗВО сформоване освітнє середовище, яке надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, наявні чіткі і зрозумілі правила для всіх учасників освітнього процесу (підкритерій 9.1). Проєкт освітньої програми оприлюднено для громадського обговорення (підкритерій 9.2). Веб-сайт містить інформацію про освітню програму, включно з її цілями, очікуваними результатами навчання та освітніми компонентами (підкритерій 9.3). Виявлені недоліки є несуттєвими та можуть бути виправлені у короткий термін протягом року. З урахуванням контексту реалізації ОП, ЕГ дійшла висновку, що ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 9 з недоліками, що не є суттєвими та які можуть бути усуненими до початку вступної кампанії 2025–2026 навчальний рік. Позитивні практики у контексті Критерію 9: 1) Оприлюднення узагальнених пропозицій та зауважень стейкхолдерів після завершення обговорення проєкта ОП

Недоліки

1) Нормативно-правові акти, що стосуються організації освітньої діяльності, розміщені в різних вкладках сайту ЗВО, що ускладнює їх пошук та систематизацію

Рекомендації

1) Систематизувати нормативно-правові акти, що стосуються організації освітньої діяльності до завершення 2024-2025 н.р.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ID_28361_Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.pdf</i>	4f54ryW9CT6x7I2VOxbdBQ8tCjtjtjvuwr/qqcSlXnI=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Іванова Марина Іллівна

Члени експертної групи

Попадинець Ірина Романівна

Плис Олександра Олегівна